

Інтелектуальна гра

НАЙКРАЩІ ЧИТАЧІ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Мета: активізувати пізнавальну діяльність учнів; формувати вміння узагальнювати прочитане, швидко знаходити відповіді, розвивати усне мовлення, пам'ять, логічне мислення, сприяти вихованню в учнів любові до літератури.

Опис гри

У грі беруть участь три команди, до складу яких входять найкращі читачі 9-11-х класів. У кожній команді по 4 учні, які обирають назву. Під час підготовки до гри ведучі проводять опитування кожного учасника гри і за отриманими відповідями складають візитку команди.

Зал оформлений висловами про роль книги і читання в житті людини.

Зразки висловів

Література — це храм, куди можна увійти лише з чистою совістю і благородними намірами.

Ф. Шиллер

Література — це двері, відчинені в чужі душі, що відкриті до інших народів.

А. Моруа

Люди припиняють мислити, коли перестають читати.

Л. Дідро

Читаючи авторів, які добре пишуть, звикаєш добре говорити.

Вольтер

Книжки — кораблі думок, що мандрують хвилями часу і бережно несуть свій дорогоцінний скарб від покоління до покоління.

Ф. Бекон

Скажи мені, що ти читаєш, і я скажу, хто ти.

Ф. Бекон

Запитання для інтерв'ю учасників гри

1. Якість, яку ви цінуєте в людях найбільше.
2. Ваше улюблене заняття.
3. Ваші улюблені поети.
4. Ваш улюблений вірш.
5. Ваш улюблений прозаїк.
6. Ваш улюблений літературний герой.
7. Ваш улюблений вислів.

Обладнання: вислови відомих людей, конверти із завданнями, аркуш

паперу формату А1, фломастери.

ХІД ГРИ

Ведучий. Увага, увага! Любі друзі, сьогодні у дружньому поєдинку три команди змагатимуться за титул «Найкращі читачі року». Привітаймо їх. До зали запрошується команда... *(Виходить I команда.)*

До зали запрошується команда... *(Виходить II команда.)* До зали запрошується команда... *(Виходить III команда.)*

Ведуча. Змагання «Найкращі читачі світової літератури» оцінює журі у складі...

Ведучий. Перед грою ми опитали всіх членів команд і за відповідями склали візитки команд. *(Ознайомлення з візитками.)*

Ведуча. Наша гра складається з трьох турів. Правила гри такі:

- у I турі — 7 завдань, їх виконують усі три команди;
- у II турі — 4 завдання, виконують також три команди;
- у III турі — 3 завдання, виконують їх уже дві команди. Під час гри всі присутні почують багато корисного та цікавого.

Ведучий. Отже, розпочнемо!

I ТУР

Ведуча. Перше завдання I туру має назву «Назвіть ім'я».

До прізвищ письменників необхідно приєднати імена та по батькові.

На виконання завдання у вас лише 2 хв. Максимальна кількість балів — 5.

I команда	II команда	III команда
1. Хайям (Омар)	1. Сервантес (Мігель)	1. Шекспір (Вільям)
2. Пушкін (Олександр Сергійович)	2. Лермонтов (Михайло Юрійович)	2. Толстой (Лев Миколайович)
3. Аполлінер (Гійом)	3. Бодлер (Шарль)	3. Рембо (Артюр)
4. Ібсен (Генріх)	4. Шоу (Бернард)	4. Зюскінд (Патрік)
5. Єсенін (Сергій Олександрович)	5. Маяковський (Володимир Володимирович)	5. Ахматова (Анна Андріївна)

Ведучий. Наступне завдання теж пов'язане з іменами письменників. Перед вами — п'ять імен: Антуан, Анрі, Артур, Альфред, Адам. *{Ведучий записує імена на аркуші паперу формату А1.}* Кожна команда обирає конверт із завданням. На роздуми вам 2 хв, і за правильну відповідь отримуєте 2 бали.

Завдання № 1. Французький письменник, який, за свідченнями його друзів, мав кілька сотень псевдонімів. Найвідоміший із них — Фредерік Стендаль. Назвіть

справжнє ім'я письменника. (*Анрі*)

Завдання № 2. Поет мандрував півднем Росії і написав цикл поезій «Кримські сонети». Як його звали? (*Адам*)

Завдання № 3. Назвіть ім'я письменника, що за однією із версій є прототипом Шерлока Холмса. (*Артур*)

Ведучий. І ось останнє завдання I туру. Цей конкурс називається «Хто автор?». Необхідно вказати авторів названих творів. На виконання цього завдання дається 2 хв, максимальна кількість балів — 5.

Завдання для I команди

1. «Декамерон» (*Дж. Боккаччо*)
2. «Антонівські яблука» (*І. О. Бунін*)
3. «Майстер і Маргарита» (*М. О. Булгаков*)
4. «Війна і мир» (*Л. М. Толстой*)
5. «Хамелеон» (*А. 77. Чехов*)

Завдання для II команди

1. «Гамлет» (*В. Шекспір*)
2. «Марію і чарівник» (*Т. Манн*)
3. «Василь Тьоркін» (*О. Т. Твардовський*)
4. «Брати Карамазови» (*Ф. М. Достоевський*)
5. «Червоне і чорне» (*Ф. Стендаль*)

Завдання для III команди

1. «Малюк Цахес на прізвисько Ціннобер» (*Е. Т. А. Гофман*)
2. «Життя Галілея» (*Б. Брехт*)
3. «Стариган із крилами» (*Г. Гарсія Маркес*)
4. «Чума» (*А. Камю*)
5. «Портрет Доріана Грея» (*О. Уайльд*)

Ведуча. Перший тур нашої гри закінчено. Надаємо слово нашому журі.

II ТУР

Ведучий. Починаємо другий тур нашої гри. Перший конкурс спільний для трьох команд і називається він «Заради них на подвиг йти готові». У героїв лицарів у героїчних епосах були дами серця, що надихали їх на подвиги. їх імена подані в таблиці. Ваше завдання: обрати ім'я дами серця і записати пари героїв. На виконання завдання у вас 3 хв, максимальна кількість балів — 5.

Зігфрід	Крімгільда
---------	------------

Роланд	Ода
Ланселот	Генієвра
Трістан	Ізольда
Айвенго	Ровена

Ведуча. Ось вам імена літературних героїв. Назвіть їх коханих жінок, подруг. За кожну правильну відповідь — 1 бал. Ваш час — 2 хв.

Завдання № 1. Кай (Герда), Дон Кіхот (Дульсінея), Одиссей (Пенелопа).

Завдання № 2. Буратіно (Мальвіна), Фауст (Маргарита), Онегін (Тетяна). Ведуча. Наступний конкурс «Детективи». Ваше завдання — за описом угадати літературного героя. У вас 2 хв. Оцінка — 2 бали. *(Кожна команда обирає конверт із завданням.)*

Завдання № 1. Цей герой — «учений муж», уособлення нестримного прагнення людського духу вперед. *(Фауст)*

Завдання № 2. Він — дух руйнування, але водночас ворог бездумної нерухомості та сила, що протистоїть бездіяльності. *(Мефістофель)*

Завдання № 3. Цей персонаж заради коханої зрадив батьківщину і загинув від руки рідного батька. *(Андрій Бульба)*

Ведучий. Конкурс «Детективи» триває. Але тепер необхідно за описом назвати письменника чи поета, про якого йде мова. Умови конкурсу залишаються незмінними.

Завдання № 1. Коли поету було 9 років, відбулася їх перша зустріч, друга зустріч була в церкві через декілька років. Саме ця історія юнацького кохання лягла в основу поетичної збірки під назвою «Нове життя». *(Дайте)*

Завдання № 2. Цей поет прожив коротке життя, проте став світочем російської поезії. *(О. С. Пушкін)*

Завдання № 3. Цей драматург підніс комедію до рівня класичного твору, прагнучи виховувати глядача. *(Ж. Б. Мольєр)*

Ведуча. П'яте завдання I туру буде спільним для всіх трьох команд. За 5 хв кожна з них має назвати твори світової літератури, у назву яких входять імена і прізвища головних героїв, бажано назвати й авторів. Наприклад, М. В. Гоголь «Тарас Бульба». За кожну правильну відповідь команда отримає 1 бал.

Ведучий. Поки команди працюють над завданням, пропонуємо глядачам цікаву інформацію «Чи знаєте ви?».

Ведуча. А чи знаєте ви, що Й. В. Гете подарував російському поету і письменнику О. Пушкіну своє перо, яким писав безсмертну трагедію «Фауст»?

Ведучий. А сталося це так. Відомий російський поет В. А. Жуковський, мандруючи Німеччиною, заїхав у гості до Гете. У розмові з ним німецький поет висловив своє задоволення від російського вільного перекладу «Сцени із Фауста» і попросив передати Пушкіну перо, яким була написана трагедія «Фауст».

Ведуча. Шосте завдання I туру буде спільним для всіх трьох команд. За 5 хв кожна з них має назвати твори світової літератури, у назву яких входять тільки імена головних героїв, бажано назвати й авторів. За кожен правильну відповідь команда отримує 1 бал.

Ведучий. А ми повертаємося до рубрики «Чи знаєте ви?».

Ведуча. А чи знаєте ви, що Жюль Верн, який протягом 25 років написав 50 пригодницьких романів, герої яких долали відстані між континентами, відкривали нові землі, мандрували, тоді як сам автор не виїздив із рідного міста й половину з тих 25 років провів у своєму кабінеті.

Ведучий. Наступний конкурс «Упізнай поета». Вам пропонуються віршовані рядки, ваше завдання — назвати твір та його автора.

Відповідати будете по черзі, за правильну відповідь — 1 бал, максимум — 3 бали.

1. Волхвы не боятся могучих владык,
И княжеский дар им не нужен.
Правдив и свободен их вещий язык
И с волей небесною дружен.
Грядущие годы таятся во мгле,
Но вижу твой жребий на светлом челе.
(«Песнь о вещем Олеге», А. С. Пушкин)
2. Отговорила роща золотая
Березовим веселим языком,
И журавли, печально пролетая,
Уж не жалеют больше ни о ком.
(«Отговорила роща золотая...» С. А. Есенин)
3. Хай бідні ми, хай злидні ми,
Не маємо нічого,
А будьмо чесними людьми,
Й не біймося нікого.
(«Чесна бідність» Р. Берне)
4. Коли ти муж — будь мужнім,
Знайди життєву путь,
А лялькою на шворках
В руках судьби не будь.
Пес недолугий — доля
Лякає нависна Лиш кволих — і тікає Від
сміливих вона.
(«Коли ти муж, будь мужнім...» Ш. Петефі)
5. Ім'я своє почувши, всім серцем я

радію,

Твоїм живу я щастям, тобою володію.

А як почую звістку, й та звістка не від тебе,—

Тоді втрачаю раптом і радість, і надію.

(Рубаї, Рудаки)

6. Ні, не гнітять мене перестрахи й жалі,

Що вмерти мушу я, що строки в нас
малі.

Того, що суджене, боятися не треба.

Завдання № 3. Руслан (Людмила), Ромео (Джульєтта), Гамлет (Офелія).

Ведучий. Якій жінці і хто з поетів присвятив ці рядки? У вас 1 хв.

1. Я помню чудное мгновенье:

Передо мной явилась ты,
Как мимолетное виденье,
Как гений чистой красоты.

(*О. С. Пушкін — Анні Керн*)

2. Я встретил Вас — и все

былое
В отжившем сердце оживо;
Я вспомнил время золотое —
И сердцу стало так тепло...

(*Ф. І. Тютчев — Амалій Крюденер*)

3. Средь шумного бала, случайно,

В тревоге мирской суеты Тебя я
увидел, но тайна Твои покривала
черты.

(*О. К. Толстой — Софії Міллер*)

Ведуча. У назвах творів письменники часто використовують цифри і числа. Згадайте і назвіть такі твори. На виконання завдання у вас 5 хв, за кожний правильно названий твір команда отримує 1 бал.

Ведучий. А чи знаєте ви, що Вільям Шекспір наказував зачиняти себе в маленькій кімнатці й не випускати, доки не напише наступну трагедію.

Ведуча. Агата Крісті диктувала друкарці детектив, лежачи в теплій ванні й ласуючи яблуками.

Ведучий. Закінчився II тур нашого інтелектуального змагання. Просимо журі підбити підсумки.

III ТУР

Ведуча. Починаємо фінальний тур нашої гри. У ньому беруть участь уже дві команди. Ваше завдання — упізнати письменника за підказкою ведучого. Час на роздуми — 2 хв, максимальна кількість балів — 2.

Підказка № 1. Він говорив: «Лише праця позбавляє нас від трьох великих зол: нудьги, пороку і злиднів».

Підказка № 2. Він один із найпопулярніших французьких письменників XVIII ст., а «Простак» — одна з його найкращих філософських повістей. (*Вольтер*)

Підказка № 1. Його називають національною гордістю польського народу.

Підказка № 2. Він народився на території Білорусі, що межує з Волинню, неподалік від озера Світязь. (*А. Міцкевич*)

Боюсь несправедливо прожити на землі. (*Рубаї, О. Хайям*)

Ведучий. Останній конкурс нашої гри — «Бліц». За кожну правильну відповідь команда отримує 1 бал.

Завдання для I команди

1. Хто та чарівна істота, що запровадила моду на волосся блакитного кольору? (*Мальвіна*)
2. Як Дон Кіхот називав свого коня? (*Росінант*)
3. Який герой, проживши понад 40 років, не знав, що говорить прозою? (*Журден*)
4. Якого кольору були вітрила корабля, на який чекала Ассоль? (*Пурпурового*)

Завдання для II команди

1. Хто з відомих вам літературних героїв зміг витягти себе з болота за волосся? (*Барон Мюнхгаузен*)
2. Назвіть героя, у житті якого вирішальну роль відіграють три золоті волосинки? (*Крихітка Цахес*)
3. Хто з літературних героїв воював із вітряками? (*Дон Кіхот*)
4. Хто з героїв Марка Твена побував на власному похороні? (*Том Сойєр*)

Ведуча. Наша гра добігла кінця. Надаємо слово журі.

Журі підбиває підсумки, оголошує команду-переможця. Нагородження грамотами.